

DODATEK Č.1 K ŠVP PV „Se Stonožkou po celý rok“

1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme individuální potřeby a možnosti dítěte. Jsou základním východiskem pro přípravu ŠVP PV pro tyto děti se a vždy vychází podle zásad RVP PV a dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je považováno dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (viz § 16 odst. 1 školského zákona). Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů (viz § 16 odst. 2 školského zákona). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením poradenského zařízení (dále jen ŠPZ, viz § 16 odst. 2 školského zákona). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

1.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagoga je, stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP PV se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

1.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

1.2.1 Postup při 1. stupni podpůrných opatření

- ✓ plánem pedagogické podpory (dále PLPP) jeho vypracováním a poskytováním tohoto druhu pedagogické podpory, rozumíme poskytování podpůrných opatření prvního stupně,

- ✓ PLPP bude zpracován dle přílohy k vyhlášce č.27/2016,
- ✓ PLPP zahrnuje zejména popis obtíží, speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování plánu,
- ✓ PLPP učitelka vyhodnotí nejpozději do tří měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření dle vlastního pozorování dítěte, kdy se zaměřuje na vývoj speciálních vzdělávacích potřeb a naplňování cílů PLPP,
- ✓ nevedou-li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitelka školy společně s učitelkou po předchozí konzultaci rodičům využití školského poradenského zařízení,
- ✓ do doby zahájení podpůrných opatření druhého a vyššího stupně pracuje škola s PLPP,
- ✓ s PLPP seznámí škola neprodleně zákonného zástupce dítěte na osobní schůzce. O této schůzce provede ředitelka školy zápis.

1.2.2 Postup před přiznáním podpůrných opatření 2. - 5.stupně

- ✓ ředitelka školy určí pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci s poradenským zařízením,
- ✓ pro účely poskytování poradenské pomoci škole zajistí škola předání PLPP spolupracující poradně, podle kterého se dítě dosud vzdělávalo,
- ✓ poradenskou pomoc ŠPZ může využít dítě a jeho zákonný zástupce na základě doporučení školy, svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci,
- ✓ neposkytuje-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle §10 odst. Zákona č.359/1999 Sb, o sociálně právní ochraně dětí v platném znění,
- ✓ při vydání zprávy a doporučení ŠPZ je o obsahu zprávy informován zákonný zástupce dítěte,
- ✓ na základě posouzení vzdělávacích potřeb dítěte vydá ŠPZ doporučení také škole za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání dítěte,
- ✓ podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a udělení informovaného písemného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

1.3 Vypracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- ✓ na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte zpracuje škola IVP dítěte, pokud to vyžadují vzdělávací potřeby dítěte,
- ✓ IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP PV mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/2016 Sb.
- ✓ je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte,
- ✓ za zpracování a provádění IVP je odpovědna ředitelka školy,
- ✓ s IVP seznámí ředitelka všechny pedagogické pracovnice školy a současně zákonného zástupce dítěte,
- ✓ poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte,
- ✓ mateřská škola v souvislosti s vydáním IVP spolupracuje se ŠPZ, které nejméně jednou ročně vyhodnotí naplňování IVP.

1.4 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- ✓ uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- ✓ realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- ✓ osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;

- ✓ spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- ✓ snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- ✓ přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- ✓ Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě *školských vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí*.

2 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

2.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- ✓ požadavky na vzdělávání dětí mladších dvou let jsou vymezeny v kapitole 7 RVP PV,
- ✓ pokud kapacita školy není naplněna dětmi tříletými a staršími, může ředitelka školy přijímat ke vzdělávání i děti mladší tří let, nikdy však děti mladší dvou let,
- ✓ děti mladší tří let ředitelka přijímá na zkušební dobu, nejdéle však na 3 měsíce (tyto děti mohou ke každodenní docházce nastoupit nejdříve ve věku 2,5 let),
- ✓ do MŠ nelze přijmout děti, které se pomočují, neudrží stoličku a nosí pleny,
- ✓ ředitelka školy zajistí optimální podmínky pro vzdělávání těchto přijatých dětí (nižší nábytek, nádobí a hračky pro danou věkovou skupinu, nočník), ale i posílení personálu ve třídách s dětmi mladšími tří let,
- ✓ organizace dne v těchto třídách bude upravena k potřebám těchto dětí,
- ✓ ve školním vzdělávacím programu školy bude upravena kapitola Vzdělávací nabídka tak, aby byly naplněny potřeby těchto dětí a současně byly děti rozvíjeny a vzdělávány,
- ✓ dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu,
- ✓ podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity,
- ✓ učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá,
- ✓ v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou,
- ✓ péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

3 Povinné předškolní vzdělávání

3.1 Shrnutí nejzásadnějších změn

- ✓ povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů,
- ✓ dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany,
- ✓ povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením,
- ✓ zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§34 odst.2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte,
- ✓ dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu,
- ✓ je-li dítě přijato do jiné než spádové mateřské školy, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové obce,
- ✓ povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu minimálně 4 souvislých hodin denně,
- ✓ začátek této doby MŠ stanovuje v rozmezí 7.30 - 8.00 hodin,
- ✓ povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách (pro účely tohoto ustanovení se termín jarních prázdnin určuje podle sídla mateřské školy v souladu s vyhláškou o organizaci školního roku).

3.2 Omlouvání dětí

- ✓ zákonní zástupci jsou povinni omlouvat nepřítomnost dětí v mateřské škole a pozdní příchody je tedy nutno předem dohodnout,
- ✓ ve výjimečných případech neplánovaného pozdního příchodu, je nutno do mateřské školy zatelefonovat, že dítě přijde v tento den později,
- ✓ zákonný zástupce dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání je povinen žádat o uvolnění a omlouvat nepřítomnost dítěte na vzdělávání písemně, telefonicky nebo osobně:
 - písemně na e-mail (13msvdf@seznam.cz)
 - telefonicky pevná: +420 412 372 219
mobil: +420 775 872 677 (včetně sms zpráv)
 - písemně u učitelek do omluvného sešitu v každé třídě.

3.3 Podmínky pro uvolňování dítěte z výchovně vzdělávacího s plněním povinné školní docházky v bodech

- ✓ zákonný zástupce dítěte je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte v MŠ, nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti dítěte – písemně, e-mailem nebo telefonicky, po návratu dítěte do MŠ – písemně – do omluvného listu dítěte,
- ✓ omluvu podepisuje jeden ze zákonných zástupců dítěte,
- ✓ při dlouhodobé absenci známé předem, MŠ vyžaduje od rodičů předem písemnou omluvu absence (např. rodinné důvody, rodinné, ozdravné rekreace apod.),
- ✓ v době jakýchkoli školních prázdnin zákonný zástupce dítěte neomlouvá písemně, pouze ústně,
- ✓ třídní učitelka eviduje školní docházku své třídy a v případě neomluvené absence (více než 3 dny) kontaktuje zákonné zástupce o doložení důvodů absence dítěte, pokud tak neučiní, informuje třídní učitelka ředitelku školy, která poskytnuté informace vyhodnocuje,
- ✓ při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost,
- ✓ omluvenku zkontroluje přítomná učitelka a podepíše ji,
- ✓ absenci dítěte omlouvají pouze zákonní zástupci dítěte,
- ✓ ředitelka školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit dítě na žádost jeho zákonného zástupce a jeho vyzvednutí v MŠ (popř. dle dohody o zastupování) zcela nebo z části dne,
- ✓ v odůvodněných případech může MŠ požadovat potvrzení o zdravotním stavu od lékaře,

- ✓ v případě, že nepřítomnost dítěte nelze předem předvídat, oznámí důvod nepřítomnosti zákonný zástupce MŠ neprodleně,
- ✓ pokud zákonný zástupce dítě řádně neomluví v daných termínech, absence se stává neomluvenou, což je považováno za závažné porušení školního řádu,
- ✓ neomluvenou absenci dítěte řeší ředitelka školy pohovorem, na který je zákonný zástupce pozván doporučujícím dopisem,
- ✓ v případě, že **neomluvená** nepřítomnost dítěte **přesáhne 100 hodin**, ředitelka MŠ zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu (§ 34a odst. 4 školského zákona),
- ✓ v případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

3.4 Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující části školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit řediteli mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává, a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání.

Po tom, co ředitel školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Mateřská škola musí ve svém školním řádu stanovit termíny a způsob ověřování, přičemž termín ověřování musí být stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (např. nákup didaktických her a pomůcek) hradí zákonný zástupce. Pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které ke svému vzdělávání potřebuje podpůrné opatření spočívající v kompenzačních pomůckách (tyto pomůcky na základě vyšetření doporučuje školské poradenské zařízení, jejich soupis je uveden v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných), hradí pořízení těchto pomůcek stát. Stát také hradí výdaje spojené se zařazením dítěte do vzdělávání v příslušné mateřské škole.

Ve Varnsdorfu, dne 28.8.2017

Aktualizace ŠVP PV „Se Stonožkou po celý rok“

ředitelka mateřské školy (podpis)